

การสืบสานภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมผ้าไหมไทย สู่อการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์
 ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ร่วมสมัย เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในระดับสากล
 ในการขับเคลื่อนกิจกรรมมหกรรมผ้าไหมไทย “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 13*
 THE PERPETUATION OF THAI SILK HANDICRAFT WISDOM TOWARDS CREATE
 PRODUCT IDENTITY BY INTEGRATING CONTEMPORARY KNOWLEDGE AND PUBLISH
 ART AND CULTURE INTERNATIONALLY IN DRIVE 13TH CELEBRATION OF SILK
 “THAI SILK ROAD TO THE WORLD”

กิตติศักดิ์ อริยะเครือ¹, จรัสพิมพ์ วังเย็น^{1*}, ไอรดา สุตสังข์¹, สูดากาญจน์ แยกดี¹, เสาวนีย์ รัฐนิธิคุณานนท์¹,
 ศรัณย์ จันทร์แก้ว¹, สุวารีย์ เนตรกระจ่าง²

Kittisak Ariyakuare¹, Jaratpim Wangyan^{1*}, Irada Soodsung¹, Sudakan Yabdee¹, Saowanee Ratnidhikunanoon¹,
 Sarun Jankaew¹, Suwaree Nathkrajang²

¹คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

¹Faculty of Industrial Textiles and Fashion Design, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Bangkok, Thailand

²กรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

²The Queen Sirikit Department of Sericulture, Ministry of Agriculture and Cooperatives, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: jaratpim.w@mutp.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้าไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ และเพื่อประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานทูตต่างประเทศ ในการเพิ่ม ศักยภาพการแข่งขัน และการเผยแพร่ผ้าไหมไทยในระดับประเทศและนานาชาติ กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) นิสิต นักศึกษา และอาจารย์ จาก 22 มหาวิทยาลัย จำนวน 97 คน 2) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเยาวชนและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำนวน 97 คน และ 3) ตัวแทนสถานทูตและกงสุลจาก 93 ประเทศ จำนวน 9 คน เครื่องมือ ที่ใช้วิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา และอาจารย์ มีความพึงพอใจต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่อสากล ประเมินจาก 15 ตัวแปร แบ่งเป็น 5 ปัจจัย ทั้ง 5 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 กลุ่มผู้ร่วมงาน มีความพึงพอใจ ประเมินจาก 18 ตัวแปร แบ่งเป็น 4 ปัจจัย ทุกปัจจัย มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

และกลุ่มเอกอัครราชทูต มีความพึงพอใจประเมินจาก 15 ตัวแปร แบ่งเป็น 5 ปัจจัย ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .003 ซึ่งผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ศักยภาพของผ้าไหมไทยในฐานะสื่อกลางในการ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและสร้างความร่วมมือในระดับนานาชาติ รวมถึงการต่อยอดการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทยอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การสืบสานภูมิปัญญา, ทัศนกรรมผ้าไหมไทย, อัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์, บูรณาการองค์ความรู้ร่วมสมัย, ไหมไทยสู่เส้นทางโลก

Abstract

This research aims to evaluate the effectiveness of promoting and enhancing the creative potential of university students in contemporary Thai silk design by integrating local wisdom with cultural identity and the historical heritage of various nations. It also aims to assess the outcomes of building collaborative networks in arts, culture, technology, and innovation with government agencies, private sectors, and foreign embassies to enhance the competitiveness and international dissemination of Thai silk. The study involved three sample groups: 1) 97 university students and lecturers from 22 institutions, 2) 97 participants from youth groups and related personnel, and 3) 9 representatives from embassies and consulates of 93 countries. The research instrument was a validated questionnaire. We collected data through questionnaires and analyzed them using percentages, means, standard deviations, and content analysis. The results revealed that students and lecturers expressed high satisfaction with the application of Thai silk in international contexts, assessed through 15 variables across 5 factors, all of which showed statistically significant relationships at the .001 level. Similarly, participants in the activities indicated high satisfaction across 18 variables in 4 factors, also with significant correlations at the .001 level. Ambassadorial representatives showed satisfaction based on 15 variables in 5 factors, all significantly correlated at the .003 level. These findings highlight the potential of Thai silk as a cultural medium for international collaboration and the sustainable value-added development of Thai silk products.

Keywords: Transmission of Traditional Wisdom, Thai Silk Handicrafts, Product Identity, Integration of Contemporary Knowledge, Thai Silk to The World

บทนำ

โครงการมหรรมผ้าไหม ไหมไทยสู่เส้นทางโลก เป็นโครงการที่มีการดำเนินงานมาตลอดระยะเวลา 12 ปี ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา พร้อมด้วยคณะ เอกอัครราชทูต และคู่สมรส และกงสุลใหญ่ประจำประเทศไทย ร่วมกันจัดเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่พระองค์ทรงส่งเสริม และสนับสนุนผ้า

ไหมไทย ให้เกษตรกรปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และทอผ้าเป็นอาชีพเสริมสร้างชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น และทำให้ผ้าไหมไทยเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ที่สำคัญผ้าไหมไทยแสดงให้เห็นถึง “Soft power” ของประเทศที่รัฐบาล (กรมประชาสัมพันธ์, 2565) มุ่งส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเผยแพร่สู่สายตาชาวต่างชาติ อีกทั้งยังเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาด้านการออกแบบแฟชั่น และสิ่งทอ ทั่วประเทศ ได้แสดงศักยภาพ ส่งเสริม และสนับสนุนให้นิสิตและนักศึกษาได้ส่งสมประสบการณ์ เกิดกระบวนการเรียนรู้ และถ่ายทอดภูมิปัญญาให้ขยายตัวไปสากล อันนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการแสดง ความงดงาม ของเส้นไหมที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทย (กรุงเทพธุรกิจ, 2565) ลวดลายที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย ให้ประจักษ์ต่อสายตาโลก ทำให้เกิดความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทย และประเทศต่าง ๆ ที่เข้าร่วมอีกด้วย (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565)

ในปี พ.ศ. 2567 โครงการมหกรรมผ้าไหม “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 13 เป็นโครงการต่อเนื่อง ที่จัดขึ้น ซึ่งในการดำเนินงานในครั้งที่ 13 เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และการต่อยอดสู่การดำเนินงานในปีถัดไป (บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน), 2567) สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ จึงจัดให้มีการดำเนินโครงการขับเคลื่อนกิจกรรมมหกรรม ผ้าไหม “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก ปีที่ 13” โดยมุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานให้กับมหาวิทยาลัยที่มี หลักสูตรด้านการออกแบบ การออกแบบ แฟชั่นและสิ่งทอ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ เปิดโอกาสให้ นิสิต นักศึกษา รวมถึงสถาบันการศึกษา ด้าน การออกแบบแฟชั่น และสิ่งทอทั่วประเทศ เข้าร่วมโครงการ เพื่อออกแบบและตัดเย็บชุดผ้าไหมที่มีเอกลักษณ์และ วัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ให้แก่คณะเอกอัครราชทูตและคู่สมรส กงสุลและกงสุลกิตติมศักดิ์ ประจำประเทศไทย รวมถึงคณะรัฐมนตรี และการเปิดโอกาสให้นิสิต นักศึกษาได้เรียนรู้วัฒนธรรมนานาประเทศร่วมกับคณะเอกอัครราชทูต และการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ตลอดจน เอกลักษณ์ และแนวทางการออกแบบเสื้อผ้าในลักษณะร่วมสมัย และส่งเสริม ให้ชาวไทย และเยาวชน นิสิต นักศึกษา ทราบถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเป็นการอนุรักษ์ต่อยอด สืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าไหมให้เป็นเอกลักษณ์คู่ชาติไทย (กรมประชาสัมพันธ์, 2563)

จากข้อมูลข้างต้นในการดำเนินงานมีขอบเขตการดำเนินงานร่วมกับคณะเอกอัครราชทูต และคู่สมรส กงสุล และกงสุลกิตติมศักดิ์ประจำประเทศไทย รวมถึงคณะรัฐมนตรี และสถาบันการอุดมศึกษา การประเมิน โครงการจึง เป็นสิ่งจำเป็น เพื่อทราบถึงการดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการศึกษาปัญหา และแนวทาง ในการปรับปรุง โดยมีกระบวนการวัดที่มีการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล อย่างเป็นระบบ โดยเป็นการวิจัย แบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อหาคำตอบของการวิจัยที่มีความ ครอบคลุมและชัดเจน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาภาคสนาม และข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลที่ ได้รับมาวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการตรวจสอบผลการดำเนินโครงการ (สมคิด พรหมจ้อย, 2563) นำผลมารวบรวม และนำไปวิเคราะห์ในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจในการทำวิจัย เรื่อง การสืบสานภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม ผ้าไหมไทย สู่การสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ร่วมสมัย เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในระดับ

สากล ในการขับเคลื่อนกิจกรรมหมวกไหมไทย “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 13 ที่มีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการเพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน การศึกษาปัญหา และแนวทางในการปรับปรุง ซึ่งผลการประเมินดังกล่าวจะเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสำหรับการวางแผนการดำเนินโครงการ และการขับเคลื่อนกิจกรรมหมวกไหม เพื่อเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง และการส่งเสริมให้ชาวไทยและ ชาวชน นิสิต นักศึกษา ทราบถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง และเป็นการอนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าไหม ให้เป็นเอกลักษณ์คู่ชาติไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้าไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ
2. เพื่อประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานทูตต่างประเทศ ในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และการเผยแพร่ผ้าไหมไทยในระดับประเทศ และนานาชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อหาคำตอบของการวิจัยที่มีความครอบคลุมและชัดเจน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาภาคสนาม และข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) นิสิต นักศึกษา และอาจารย์จาก 22 มหาวิทยาลัย ที่เข้าร่วมกิจกรรมหมวกไหมไทย “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 13 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 2) ตัวแทนสถานทูตและกงสุลต่างประเทศ 93 ประเทศ ที่เข้าร่วมกิจกรรมหมวกไหมไทย “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 13 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ 3) ผู้เข้าร่วม กิจกรรมจากกลุ่มเยาวชน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ที่เข้าร่วมกิจกรรมหมวกไหมไทย “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 13 รวมทั้งสิ้น 303 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้าไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ แบ่งออกเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ที่มี ต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก ประกอบไปด้วย 15 ตัวแปร โดยอาศัยทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ 1.1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 1.2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 1.3) ปัจจัยด้านวัสดุ 1.4) ปัจจัยด้านการ พัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 1.5) ปัจจัยด้านการผลิต 2) เพื่อประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานทูตต่างประเทศ ในการเพิ่ม

ศักยภาพการแข่งขัน และการเผยแพร่ผ้าไหมไทยในระดับประเทศ และนานาชาติ แบ่งออกเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่อุตสาหกรรมโลก ประกอบด้วย 15 ตัวแปร โดยอาศัยทั้งหมด 5 ปัจจัย ได้แก่ 2.1) ปัจจัยด้านความงาม 2.2) ปัจจัยด้านความเป็นเอกลักษณ์ 2.3) ปัจจัยด้านวัสดุ 2.4) ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 2.5) ปัจจัยด้านการสร้างความสัมพันธ์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทยสู่อุตสาหกรรมโลก ประกอบด้วย 18 ตัวแปร โดยอาศัยทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ 3.1) ปัจจัยด้านการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า 3.2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 3.3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และ 3.4) ปัจจัย ด้านภูมิปัญญา โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท คือ ระดับ 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ระดับ 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก ระดับ 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ระดับ 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย และระดับ 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2558) มีการตรวจสอบเครื่องมือ โดยนำแบบประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพนิสิตนักศึกษา และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้าไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ และแบบประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถานทูตต่างประเทศ ในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และการเผยแพร่ผ้าไหมไทยในระดับประเทศและนานาชาติ นำไปเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา (Content-Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบหาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index Item of Congruent: IOC) โดยข้อคำถาม IOC มีค่าสูงกว่า 0.5 ถือว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น (พิศิษฐ ตันตวนิช และคณะ, 2561)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง นำแบบสอบถาม โดยการสอบถาม นักศึกษา และอาจารย์ เอกอัครราชทูต และผู้เข้าร่วมงานมหกรรมผ้าไหมไทย สู่อุตสาหกรรมโลก เพื่อนำข้อมูลที่ ได้มาวิเคราะห์ผล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม นักศึกษา และอาจารย์ เอกอัครราชทูต และผู้เข้าร่วมงานมหกรรมผ้าไหมไทย สู่อุตสาหกรรมโลก นำผลมารวบรวม และนำไปวิเคราะห์ ในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ใน 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

ผลการประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพนิสิตนักศึกษา และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้าไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ ได้แบ่งเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การออกแบบชุดผ้าไหมไทยให้กับตัวแทนสถานทูต และสถานกงสุลประจำประเทศไทย จำนวน 93 ประเทศ จัดทำโดย 22 มหาวิทยาลัย แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การออกแบบชุดจากผ้าไหมไทย 93 ประเทศ 22 มหาวิทยาลัย

2. ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษาและอาจารย์ของสถาบัน การศึกษาที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทยสู่เส้นทางโลก แสดงได้ดังตารางที่ 1

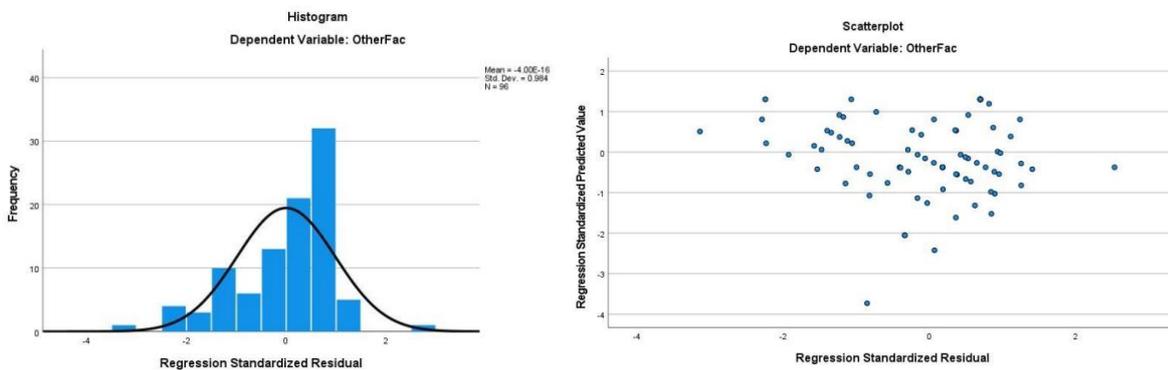
ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์การศึกษาข้อมูลค่าระดับความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษาและอาจารย์ของสถาบันการศึกษาที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทยสู่เส้นทางโลก (n = 97)

	รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1.	ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ	4.18	.762	มาก
2.	ปัจจัยด้านการออกแบบ	4.34	.696	มาก
3.	ปัจจัยด้านวัสดุ	4.10	.791	มาก
4.	ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์	4.30	.720	มาก
5.	ปัจจัยด้านการผลิต	4.09	.722	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาข้อมูลความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุดในปัจจัยด้านการออกแบบ

(Design) มากที่สุด ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์ (Development) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ (Readiness) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ปัจจัยด้านวัสดุ (Material) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และปัจจัยด้านอื่น ๆ (Other Factor) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การกระจายตัวของข้อมูลนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สูเส้นทางการ แสดงได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การกระจายตัวของข้อมูลนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สูเส้นทางการ

จากผลการวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram นั้นแสดงให้เห็น ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการ วิเคราะห์ อยู่ภายใต้เส้นโค้งปกติ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลทั้งหมดนั้นสามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร เพื่อ นำเข้าสู่การ วิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้เหมาะสม การกระจายตัวของข้อมูลทั้งหมดที่ประกอบด้วย 5 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 3) ปัจจัยด้าน วัสดุ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนา และการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้านอื่น ๆ โดยทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถ วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มประชากร นักศึกษาและอาจารย์ทั้งหมด 97 คน จาก 15 ตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งพบว่า ข้อมูลทั้งหมดมีการจัดเรียงตัวไปในทิศทาง เดียวกันทั้งหมดและการกระจายตัวของข้อมูลมีลักษณะเกาะกลุ่มกัน อย่างเหมาะสมและเมื่อวิเคราะห์ด้วย Regression Standardized Residual แสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล ทั้งหมดด้วยข้อมูลที่มีการเกาะกลุ่มในลักษณะแผ่นแบนด์ ที่สื่อถึงความเหมาะสมของข้อมูลที่น่าเข้ามา วิเคราะห์เพื่อประเมินค่าความพึงพอใจที่ถูกประเมินตามกรอบแนวคิด การประเมินจาก 5 ปัจจัยที่นำมาใช้ ประกอบการวิเคราะห์

ผลการประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี และนวัตกรรมกับหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน และสถานทูตต่างประเทศ ในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และการเผยแพร่ผ้าไหมไทยในระดับประเทศ และนานาชาติ แบ่งเป็น 4 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

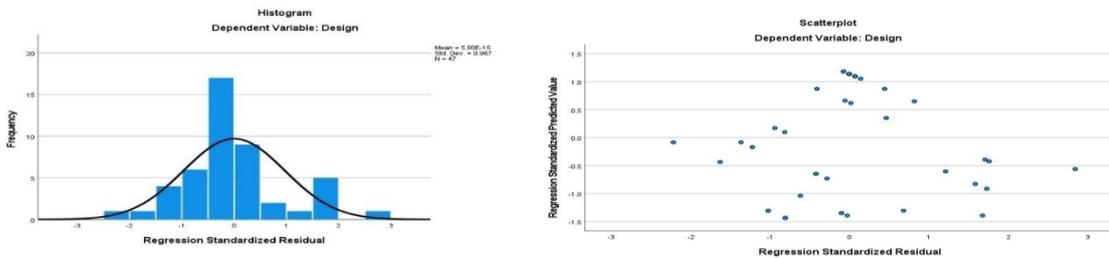
1. ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทยสู่ เส้นทางโลก แสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้ ผ้าไหมไทยสู่เส้นทางโลก (n = 97)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ปัจจัยด้านการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า (value)	4.60	.479	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านการออกแบบ (Design)	4.50	.505	มาก
3. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economy)	4.56	.501	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านภูมิปัญญา (Knowledge)	4.60	.494	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทยสู่เส้นทางโลก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุดในปัจจัยด้านภูมิปัญญา (Knowledge) และปัจจัยด้านการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า (Value) มากที่สุด ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economy) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และปัจจัยด้านการออกแบบ (Design) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การกระจายตัวของข้อมูลสำหรับ ผู้เข้าร่วมงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก แสดงได้ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การกระจายตัวของข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก

จากผลการวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram นั้น แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการ วิเคราะห์ อยู่ภายใต้เส้นโค้งปกติ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลทั้งหมดนั้นสามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรเพื่อ นำเข้า สู่การวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้้อย่างเหมาะสม การกระจายตัวของข้อมูลทั้งหมดที่ประกอบด้วย 5 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 3) ปัจจัยด้าน วัสดุ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนา และการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้านอื่น ๆ เป็นต้น โดยทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มประชากร นักศึกษาและอาจารย์ทั้งหมด 97 คน จาก 15 ตัวแปร สังเกตได้ ซึ่งพบว่า ข้อมูลทั้งหมดมีการจัดเรียงตัวไปในทิศทาง

เดียวกันทั้งหมดและการกระจายตัวของข้อมูลมีลักษณะเกาะ กลุ่มกันอย่างเหมาะสมและเมื่อวิเคราะห์ด้วย Regression Standardized Residual แสดงถึงความสัมพันธ์ของ ข้อมูลทั้งหมดด้วยข้อมูลที่มีการเกาะกลุ่มในลักษณะแผ่นแบนด์

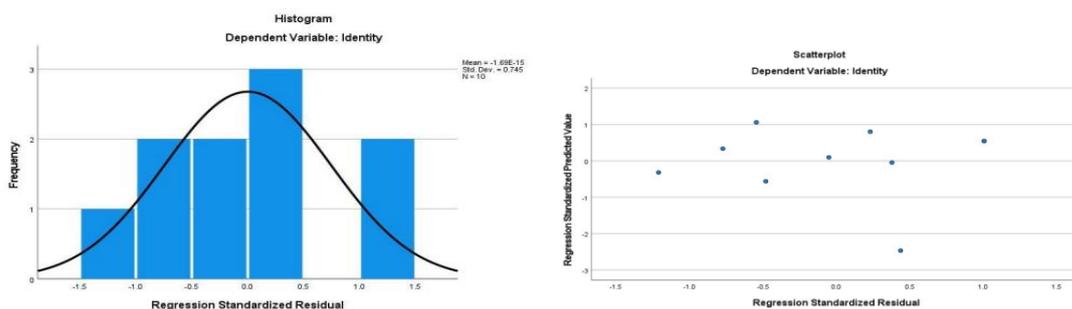
3. ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก แสดงได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก (n = 9)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ปัจจัยด้านความงาม (Beauty)	4.80	.481	มากที่สุด
2. ปัจจัยด้านความเป็นเอกลักษณ์ (Identity)	4.72	.478	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านวัสดุ (Material)	4.75	.429	มากที่สุด
4. ปัจจัยด้านการสร้างความสัมพันธ์ (Relationship)	4.70	.617	มากที่สุด
5. ปัจจัยด้านการต่อยอดและการพัฒนา (Develop)	4.87	.456	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผลการศึกษาข้อมูลความพึงพอใจของเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจมากที่สุดในปัจจัยด้านการต่อยอด และการพัฒนา (Develop) มากที่สุด ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านความงาม (Beauty) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ปัจจัยด้านวัสดุ (Material) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ปัจจัยด้านความเป็นเอกลักษณ์ (Identity) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) และปัจจัยด้านความงาม (Beauty) ปรากฏค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลสำหรับ เอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก แสดงได้ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลสำหรับเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก

จากผลการวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram นั้น แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการ วิเคราะห์ อยู่ภายใต้เส้นโค้งปกติ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลทั้งหมดนั้นสามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรเพื่อ นำเข้าสู่การวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้้อย่างเหมาะสม การจัดเรียงตัวของข้อมูลทั้งหมดที่ประกอบด้วย 5 ตัวแปร อิสระ ประกอบด้วย

1) ปัจจัยด้านความงาม 2) ปัจจัยด้านความเป็นเอกลักษณ์ 3) ปัจจัยด้านวัสดุ 4) ปัจจัยด้าน การพัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้านการสร้างความสัมพันธ์ เป็นต้น โดยทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป็นเอกอัครราชทูต ทั้งหมด 40 แห่ง ที่ประกอบด้วยสถานทูต จำนวน 31 แห่ง และสถานกงสุล จำนวน 9 แห่ง จาก 15 ตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งพบว่า ข้อมูลทั้งหมดมีการจัดเรียงตัวไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมดและการกระจายตัวของข้อมูลมีลักษณะเกาะกลุ่มกันอย่างเหมาะสมและเมื่อ วิเคราะห์ด้วย Regression Standardized Residual แสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลทั้งหมดด้วยข้อมูลที่มี การเกาะกลุ่มในลักษณะแผ่นแบนด์

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้าไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ ได้แบ่งเป็น 3 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การออกแบบชุด ผ้าไหมไทยให้กับตัวแทนสถานทูต และสถานกงสุลประจำประเทศไทย จำนวน 93 ประเทศ จัดทำโดย 22 มหาวิทยาลัย 2) ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษาและอาจารย์ฯ มีความพึงพอใจในปัจจัยด้านการออกแบบ (Design) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก แสดงให้เห็น ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการวิเคราะห์อยู่ภายใต้เส้นโค้งปกติ ซึ่งหมายความว่าข้อมูลทั้งหมดนั้นสามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรเพื่อนำเข้าสู่การวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้ อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 5 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 3) ปัจจัยด้านวัสดุ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้านอื่น ๆ โดยทั้ง 5 ด้านนั้น สามารถ วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มประชากร นักศึกษาและอาจารย์ทั้งหมด 97 คน จาก 15 ตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดมีการจัดเรียงตัวไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมดและการกระจายตัวของข้อมูลมีลักษณะเกาะกลุ่มกันอย่าง เหมาะสมและเมื่อวิเคราะห์ด้วย Regression Standardized Residual แสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล ทั้งหมดด้วยข้อมูลที่มีการเกาะกลุ่มในลักษณะแผ่นแบนด์ สอดคล้องกับ ไอร์ดา สุตสังข์ และจิราพัทธ์ แก้วศรีทอง กล่าวว่า ในการกำหนดตัวแปรอิสระ 5 ตัว ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 2) ปัจจัย ด้านการออกแบบ 3) ปัจจัยด้านวัสดุ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนา และการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้านอื่น ๆ โดยทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001. ในการพัฒนาระบบทัศน์ทางด้าน การสร้างสรรค์ผ้าไหมไทย ให้เกิดแก่กลุ่มสถาบันการศึกษาทั้ง 4 กลุ่มนี้ ได้แก่ 1) มหาลัยของรัฐ 2) มหาลัยของเอกชน 3) วิทยาลัยเครือข่ายอาชีวศึกษาและเทคนิคฯ และ 4) สถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบฯ เป็นต้น โดยกลุ่มคณาจารย์ นักเรียน และนักศึกษาที่อยู่ภายในสถาบันการศึกษา ทั้ง 4 กลุ่มนั้น จะได้รับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานระดับนานาชาติและระดับชาติในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สิ่งทอประเภทเครื่องแต่งกายจากผ้าไหมไทยให้สามารถตอบสนองกลุ่มสถานเอกอัครราชทูต และกลุ่มสถานกงสุลประจำประเทศไทยของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งถือเป็นกระบวนการเชื่อมโยงให้เกิด ความร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลหลากหลาย

ฝ่ายโดยสถาบันการศึกษาจะได้รับประสบการณ์ในการทำงาน ระดับสากลด้วยรูปแบบที่มีมาตรฐานในการเข้าร่วมงาน
แฟชั่นมหกรรมผ้าไหมไทย 2567 ไหมไทยสู่เส้นทางโลก ครั้งที่ 13 (โอรดา สูดสังข์ และจิราพัทธ์ แก้วศรีทอง, 2566)

ผลการประเมินผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบผ้า
ไหมไทยร่วมสมัยอย่างสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของ
ชนชาติต่าง ๆ มีดังนี้ 1) ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย
สู่เส้นทางโลก มีความพึงพอใจในปัจจัยด้านภูมิปัญญา (Knowledge) และปัจจัยด้านการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า (Value)
มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์ การจัดเรียง
ตัวของข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมงานฯ แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการวิเคราะห์ อยู่ภายใต้เส้นโค้ง
ปกติ สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรเพื่อนำเข้าสู่การวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย
4 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 2) ปัจจัยด้านการ ออกแบบ 3) ปัจจัยด้านวัสดุ
และ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์ สอดคล้องกับ สมบัติ ประจัญตานต์ กล่าวไว้ว่า ในกำหนดตัว
แปรอิสระ 4 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า 2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 3) ปัจจัยด้าน
เศรษฐกิจ และ 4) ปัจจัยด้านภูมิปัญญา และตัวแปรตาม โดยทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001 โดยแนวโน้มของผู้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมมหกรรมผ้าไหมไทย ไหมไทยสู่เส้นทางโลก
นั้นจะมีจำนวนปริมาณผู้เข้าร่วมที่เพิ่มสูงมากยิ่งขึ้น สะท้อนถึงความรู้สึกต้องการมีส่วนร่วมเข้าของหน่วยงานและสถาบัน
การศึกษาที่ต้องการพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษา ตลอดจนคณาจารย์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน อำนาจ
อ่อน (Soft Power) เพื่อช่วยการรักษารัฐภูมิปัญญาการทอผ้าไหมไทยให้ยังคงอยู่ในอนาคตและเปิดโอกาสให้เกิดการ
สร้างความร่วมมือกันของหลากหลายหน่วยงานในการดำเนินงานให้เกิดเวทีแสดงผลงานเครื่องแต่งกายจากผ้าไหมไทย
ให้มีโอกาสออกไปสู่ระดับนานาชาติได้ (สมบัติ ประจัญตานต์, 2564) และปัจจัยด้านอื่น ๆ เป็นต้น 3) ผลการศึกษา
ข้อมูลระดับความพึงพอใจของเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทย สู่เส้นทางโลก มีความพึงพอใจใน
ปัจจัยด้านการต่อยอดและการพัฒนา (Develop) มีค่าความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และ 4) การวิเคราะห์ด้วย
กราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลสำหรับเอกอัครราชทูตฯ แสดงให้เห็นว่า ข้อมูล
ทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการวิเคราะห์อยู่ ภายใต้เส้นโค้งปกติ สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรเพื่อนำเข้าสู่
การวิเคราะห์ในขั้นถัดไปได้เป็นอย่างดี ประกอบด้วย 5 ตัวแปรอิสระ คือ 1) ปัจจัยด้านความงาม 2) ปัจจัย
ด้านความเป็นเอกลักษณ์ 3) ปัจจัยด้านวัสดุ 4) ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้าน
การสร้างความสัมพันธ์ เป็นต้น โดยทั้ง 5 ด้าน นั้นสามารถวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มประชากรเป็นเอกอัครราชทูต
ทั้งหมด 40 แห่ง ที่ประกอบด้วยสถานทูต จำนวน 31 แห่ง และสถานกงสุล จำนวน 9 แห่ง จาก 15 ตัวแปรสังเกตได้
ซึ่งพบว่า ข้อมูลทั้งหมดมีการจัดเรียงตัวไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมดและการกระจายตัวของข้อมูลมีลักษณะเกาะ
กลุ่มกัน อย่างเหมาะสมและเมื่อวิเคราะห์ด้วย Regression Standardized Residual แสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูล
ทั้งหมดด้วยข้อมูลที่มีการเกาะกลุ่มในลักษณะแผ่นแบนด์ สอดคล้องกับ อรรถฤทธิ์ ทรัพย์ยิ่ง กล่าวไว้ว่า การกำหนด
ตัวแปรอิสระ 5 ตัว ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความงาม 2) ปัจจัยด้านความเป็นเอกลักษณ์ 3) ปัจจัยด้านวัสดุ 4) ปัจจัย
ด้านการพัฒนา และการนำมาประยุกต์ และ 5) ปัจจัยด้านการสร้างความสัมพันธ์ โดยทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์
กันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .003 โดยแนวคิดข้อมูลจากสถานทูตและเอกอัครราชทูต ผ่านการออกแบบที่

ตรงตามความต้องการของสถานทูตและเอกอัครราชทูต เป็นการสร้างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมไทยไปสู่ระดับโลก (นานาชาติ) ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และคณาจารย์ การสร้างให้เกิดการยกระดับขีดความสามารถในการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมที่ถือเป็นการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันในด้านการออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมไทยให้มีโอกาส พัฒนาไปสู่การตอบสนองตลาดในระดับนานาชาติมากยิ่งขึ้นในอนาคต การพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถด้านบุคลากรทางด้านการออกแบบสร้างสรรค์เครื่องแต่งกายจากผ้าไหมให้นักเรียน นักศึกษา และคณาจารย์ที่เข้าร่วมได้สัมผัสโอกาสในการร่วมงานกับองค์กรระดับนานาชาติที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก (สถานเอกอัครราชทูต และกลุ่มสถานกงสุลประจำประเทศไทย) ซึ่งถือเป็นการสร้างโอกาสที่จะพัฒนา ศักยภาพทางด้านการออกแบบให้เด็กไทยสามารถได้สร้างสรรค์และแสดงถึงพลังอ่อน หรือซอฟท์พาวเวอร์ (Soft Power) (อรรถฤทธิ์ ทรัพย์ยิ่ง, 2558) และสอดคล้องกับ กรมประชาสัมพันธ์และ สอดรับกับนโยบาย ขับเคลื่อนประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2567 ซึ่งในการยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรที่จะเป็นอนาคต ของประเทศไทย (กรมประชาสัมพันธ์, 2565)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า 1) ผลการประเมินผลการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาทักษะ ด้านการออกแบบเชิงสร้างสรรค์ชุดผ้าไหมไทยแบบร่วมสมัย ทำให้เกิด การต่อยอด ภูมิปัญญาเข้ากับอัตลักษณ์ท้องถิ่นการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชนชาติต่าง ๆ ดังนี้ 1.1) การ ออกแบบชุดผ้าไหมไทยให้กับตัวแทนสถานทูต และสถานกงสุลประจำประเทศไทย จำนวน 93 ประเทศ จัดทำโดย 22 มหาวิทยาลัย 1.2) ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของนิสิต นักศึกษาและอาจารย์ฯ ความพึงพอใจปัจจัยด้านการออกแบบ (Design) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ 1.3) การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลนิสิต นักศึกษา และอาจารย์ฯ แสดงให้เห็นข้อมูลทั้งหมดอยู่ภายใต้ เส้นโค้งปกติ ประกอบด้วย 5 ตัวแปรอิสระ คือ 1.3.1) ปัจจัยด้านความพร้อมทางการออกแบบ 1.3.2) ปัจจัยด้านการออกแบบ 1.3.3) ปัจจัยด้านวัสดุ & 1.3.4) ปัจจัยด้านการพัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 1.3.5) ปัจจัยด้านอื่น ๆ 2) ผลการศึกษาข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานฯ มีความพึงพอใจในปัจจัยด้านภูมิปัญญา (Knowledge) และ ปัจจัยด้านการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า (Value) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลสำหรับผู้เข้าร่วมงานฯ แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งหมดอยู่ภายใต้เส้นโค้งปกติ ส่วนผลการประเมินผลการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านศิลปวัฒนธรรมเทคโนโลยีนวัตกรรมตลอดจนเพิ่ม ศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ของผ้าไหมไทยจากสถานทูต และสถานกงสุลต่างประเทศ ประจำประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐ เอกชนที่ เกี่ยวข้อง เพื่อการเผยแพร่ผ้าไหมไทยในระดับประเทศและระดับนานาชาติ มีดังนี้ 3.1) ผลการศึกษาข้อมูล ระดับความพึงพอใจของเอกอัครราชทูตที่มีต่อการประยุกต์ใช้ผ้าไหมไทยสู่เส้นทางโลก มีความพึงพอใจใน ปัจจัยด้านการต่อยอดและการพัฒนา (Develop) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3.2) การวิเคราะห์ด้วยกราฟ Histogram และการวิเคราะห์การจัดเรียงตัวของข้อมูลสำหรับเอกอัครราชทูตฯ แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลทั้งหมดที่ใช้ในกระบวนการวิเคราะห์อยู่ภายใต้เส้นโค้งปกติ ประกอบด้วย 5 ตัวแปรอิสระ คือ 3.2.1) ปัจจัยด้านความงาม 3.2.2) ปัจจัยด้านความเป็นเอกลักษณ์ 3.2.3) ปัจจัยด้านวัสดุ 3.2.4) ปัจจัยด้าน

การพัฒนาและการนำมาประยุกต์ และ 3.2.5) ปัจจัยด้านการสร้างความสัมพันธ์เป็นต้น จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 1) ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการใช้ผ้าไหมไทยในชีวิตประจำวันของนักเรียนและนักศึกษา โดยบูรณาการกับกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและแฟชั่นร่วมสมัย ควบคู่กับการพัฒนาเทคนิคสิ่งทอให้ทันสมัยและเชื่อมโยงสู่ตลาดสากล
- 2) ควรมีการบริหารงบประมาณและสนับสนุนค่าเดินทางแก่สถาบันการศึกษาต่างจังหวัด เพื่อขยายโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมระดับชาติ และส่งเสริมการออกแบบที่หลอมรวมอัตลักษณ์ไทยกับวัฒนธรรมต่างประเทศ สถาบันการศึกษาควรเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในกิจกรรมต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายร่วมมือบทบาทมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างยั่งยืน
- 3) ควรวางแผนและเตรียมการ กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การออกแบบ การลงชุด และการประสานงานด้านการติดต่อสื่อสาร พร้อมเพิ่มบทบาทขององค์กรอื่น ๆ เป็นต้น
- 4) ควรมีการประยุกต์ต่อเนื่องทุกปีเพื่อการพัฒนาให้สายผ้ามี ความทันสมัยและยกระดับความเป็นสากลไปยังหลากหลายประเทศ
- 5) ควรควบคุมและบริหารค่าใช้จ่ายใน การเดินทางสำหรับสถาบันที่อยู่นอกเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อที่ในปีถัดไปจะขยายโอกาสในการเข้าร่วมของสถาบันที่อยู่ห่างไกลได้ และ
- 6) ควรมีการนำเอาการออกแบบระหว่างสองประเทศมาผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดแนวทางการออกแบบใหม่ขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณ คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่อำนวยความสะดวกในด้านทรัพยากร และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2563). ขอเชิญเที่ยวงานมหกรรมผ้าไหม ไทยสู่เส้นทางโลก ครั้งที่ 13 ณ หอประชุม กองทัพเรือวันที่ 31 สิงหาคม 2567 พบกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ CPOOT และการเดินแบบชุดผ้าไหมไทย. เรียกใช้เมื่อ 26 สิงหาคม 2567 จาก <https://www.prd.go.th/th/content/page/index/id/318515>
- กรมประชาสัมพันธ์. (2565). นายกฯ ชูงานมหกรรมผ้าไหม “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 11 เฉลิมพระเกียรติ เป็นโอกาสสำคัญเผยแพร่พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวงพระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง. เรียกใช้เมื่อ 7 สิงหาคม 2567 จาก https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/39/iid/93942?utm_source=chatgpt.com
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). “ไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ครั้งที่ 11. เรียกใช้เมื่อ 18 มิถุนายน 2567 จาก <https://www.mhesi.go.th/index.php/news-and-announce-all/news-all/executive-ps-news/7416-11-2.html>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2565). ยิ่งใหญ่ “ผ้าไหมไทยสู่เส้นทางโลก” ปีที่ 11. เรียกใช้เมื่อ 28 สิงหาคม 2567 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/1007049>
- บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน). (2567). ผ้าไหมไทย มรดกอันล้ำค่า สู่สายตาโลก. เรียกใช้เมื่อ 27 สิงหาคม 2567 จาก https://www.mcot.net/view/2Wbw7JOS#google_vignette

- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พิศิษฐ์ ตันทวนิช และคณะ. (2561). ความหมายที่แท้จริงของค่า IOC. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 24(2), 3-11.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2563). เทคนิคการประเมินโครงการ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: จตุพรดีไซน์.
- สมบัติ ประจัญสานต์. (2564). การเพิ่มมูลค่าผ้ามัดหมี่ทอมือของกลุ่มทอผ้าตำบลสายตะกู ชายแดนไทยกัมพูชา เพื่อพึ่งพาตนเอง. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาชุมชน. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อรรถฤทธิ์ ทรัพย์ยิ่ง. (2558). การบริหารโครงการส่งเสริมศิลปอาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สู่สากล. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ.
- ไอรดา สูดสังข์ และจิราพัทธ์ แก้วศรีทอง. (2566). การออกแบบและพัฒนาลวดลายผ้าไหมมัดหมี่บ้านลานไผ่ จังหวัดกำแพงเพชร. Journal of Roi Kaensarn Academi, 8(10), 215-228.